

Zaanstad en de invoering van de Wet participatiebudget

Naar verwachting treedt op 1 januari 2009 de Wet participatiebudget in werking. Deze wet houdt in dat de ministeries van SZW, OCW en WWI de rijksbijdragen bundelen voor:

- re-integratie op grond van (het werkdeel van) de Wet werk en bijstand (WWB)
- educatie op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web)
- inburgering op grond van de Wet inburgering (Wi)

Zaanstad krijgt vanaf 2009 gefaseerd de middelen voor deze wetten in één Participatiebudget beschikbaar. Voor de verdeling, besteding en verantwoording van deze middelen worden regels vastgelegd in de Wet participatiebudget, het Besluit participatiebudget en (waarschijnlijk) een of meerdere Algemene Maatregelen van Bestuur.

Letter en geest van de wet

Naar de letter van de wet kan de gemeente Zaanstad met een paar aanpassingen in de huidige manier van werken volstaan. Maar, de bedoeling van de wet is juist dat de gemeente meer mogelijkheden krijgt om samenhang aan te brengen in haar activiteiten voor re-integratie, inburgering en educatie. Gemeenten kunnen in hun beleid variëren in de mate waarin zij willen inzetten op re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie. Op die manier zouden situaties voorkomen moeten worden waarin het budget voor het ene doel is uitgeput, terwijl er voor het andere doel een budgetoverschot bestaat. Het is dus een belangrijke vraag of Zaanstad de mogelijkheden die de wet biedt (allemaal) wil benutten.

Deze vraag beantwoordt Zaanstad voor een groot deel in (of aan de hand van) de brede visie op participatie, die op dit moment wordt opgesteld. Deze visie is echter niet voor 1 januari 2009 gereed. Daarom zal de gemeente in ieder geval een paar maatregelen moeten nemen voor de invoering van de nieuwe wet.

Gefaseerde invoering

In de eerste jaren zijn er verschillende overgangsregimes. Zo gelden voor GSB-gemeenten in 2009 de huidige afspraken voor inburgering en educatie en verandert de berekening van de rijksbijdrage tussen 2009 en 2011. Verder zullen er waarschijnlijk ook wijzigingen zijn in de regels rondom de besteding van de middelen. Daarom is het belangrijk niet alleen te kijken of er dit jaar veranderingen nodig zijn,

maar ook of er in de komende jaren zaken verder moeten veranderen.

Het is overigens wel belangrijk dat de gemeente in 2009 zich gaat voorbereiden voor de 'echte' uitvoering vanaf 1 januari 2010. Daarvoor kan Zaanstad het jaar 2009 gebruiken.

Lastige vraagstukken

Ook als Zaanstad de Wet participatiebudget naar de letter invoert, brengt het drie min of meer lastige vraagstukken met zich mee voor de medewerkers die ermee te maken gaan krijgen.

1. Net iets andere manier van werken

Het Participatiebudget verbindt drie beleidsterreinen die weliswaar (ongeveer) dezelfde doelgroepen kennen, maar op dit moment wel verschillende uitgangspunten en werkwijzen. De nieuwe wet- en regelgeving is samengesteld uit de drie onderliggende wetten. Zo is de Wet participatiebudget gebaseerd op:

- de doelgroepdefinitie zoals die nu in de Web ligt
- de prestatiefinanciering zoals die nu in de Wi is vastgelegd
- de meeneemregeling zoals die nu in de WWB geldt
- het baten-lastenstelsel zoals dat nu geregeld is in de Web en de Wi
- de sturing op klantniveau zoals die nu in de WWB en de Wi gebruikelijk is
- enzovoort.

Voor alle betrokkenen zitten er dus herkenbare elementen in, maar tegelijkertijd ook nieuwe zaken.

2. Ongelijke budgetverdeling

Het Participatiebudget gaat ervan uit dat de gemeente drie beleidsterreinen met elkaar verbindt. Daarbij is de (budget)omvang van re-integratie wel veel groter dan van de andere twee onderdelen. Op grond van de op dit moment bekende bedragen gaat Zaanstad ervan uit dat in 2009:

- ongeveer 72% van het Participatiebudget te maken heeft met re-integratie,
- ongeveer 16% met inburgering en
- ongeveer 12% met educatie.

3. Verschil in insteek

De drie onderdelen van de Wet participatiebudget hebben op dit moment fundamentele verschillen in hun insteek. Bij educatie gaat

het nu om (anonieme) inwoners, die met geld van de gemeente een *cursus* volgen. De gemeente levert het budget en een aantal macro-inzichten. Vervolgens kiest een inwoner samen met het ROC welke cursus het meest geschikt is. Bij re-integratie en inburgering gaat het om *trajecten*, die de gemeente voor (groepen) inwoners inkoop omdat de gemeente wil dat die personen een concreet resultaat bereiken (werk of het behalen van een inburgeringsexamen). De gemeente is bij deze beleidsterreinen dus meer en bovendien sturend aan zet. Soms komen beide sporen samen, als bijvoorbeeld een uitkeringsgerechtigde een (voorloop)traject volgt bij het ROC.

Sobere of uitgebreide uitvoering

De gemeente Zaanstad kan ervoor kiezen om de Wet participatiebudget 'sober' in te vullen. Dit heeft als voordeel dat er weinig (extra) kosten aan verbonden zijn (er is immers geen echt invoerings- of uitvoeringsbudget beschikbaar). De strekking van de wet gaat echter uit van een wat meer uitgebreide invulling. De gemeente krijgt immers mogelijkheden om meer integraal te werken.

Hieronder zet de projectgroep op een rij wat er in Zaanstad moet gebeuren om klaar te zijn voor de Wet participatiebudget, zowel sober als uitgebreid. Daarbij hoeft de gemeente natuurlijk niet steeds te kiezen tussen de twee uitersten, er kan ook een combinatie van maatregelen worden gemaakt. Ook kan de gemeente sober starten en zich ontwikkelen naar een (deels) uitgebreid model.

De keuzes hiervoor moeten in de komende maanden worden gemaakt door de projectgroep, het management en waar nodig (in samenhang met de visie) door college en raad. De projectgroep doet bij ieder onderwerp een voorstel voor de keuze.

In het schema staat steeds verwoord wat de toekomstige situatie zal zijn (sober of uitgebreid), met daarachter *schuin gedrukt* wat er moet gebeuren om die situatie te bereiken.

Wat moet er in Zaanstad gebeuren om de wet Participatiebudget in te voeren?

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Financiering	<p>De gemeente zet het Participatiebudget in voor re-integratievoorzieningen, het inburgeringsdeel van de BDU-SIV voor inburgeringsvoorzieningen en het educatiedeel van de BDU-SIV voor educatievoorzieningen. Dit kunnen duale, gecombineerde en geïntegreerde voorzieningen zijn¹. Wanneer er geld over is, kan het budget onderling worden verschoven.</p> <p><i>Dit is de huidige praktijk, hiervoor hoeft dus niets extra te worden geregeld.</i></p> <p>De afrekening van het re-integratiedeel gaat over van een kasstelsel naar een baten-lastenstelsel.</p> <p><i>Hiervoor hoeft weinig te worden geregeld, omdat in de jaarrekening van de gemeente ook al een baten-lastenstelsel geldt.</i></p>	<p>Op basis van de visie op participatie benoemt de gemeente een aantal prioritaire doelgroepen en producten. Het (huidige) beleid legt dit overigens voor het grootste deel vast. Het Participatiebudget en de BDU-SIV worden geïntegreerd ingezet voor deze groepen en producten. Er is een centrale budgethouder. In 2009 moet wel in de gaten worden gehouden dat de gemeente voldoet aan de prestatieafspraken m.b.t. de BDU-SIV. Vanaf 2010 is dat geen issue meer.</p> <p><i>Hiervoor is het niet alleen nodig dat er een goede visie op participatie ligt. Het vraagt ook de nodige afstemming tussen de betrokken afdelingen of een meer geïntegreerde organisatie (zie verderop).</i></p> <p>De afrekening van het re-integratiedeel gaat over van een kasstelsel naar een baten-lastenstelsel.</p> <p><i>Hiervoor hoeft weinig te worden geregeld, omdat in de jaarrekening van de gemeente ook al een baten-lastenstelsel geldt.</i></p>	<p>Een groeimodel is hier het meest passend. In 2009 gelden nog deels bestaande regels van de BDU-SIV. Bovendien zijn de prestaties op de verschillende beleidsterreinen voor de eerste jaren al vastgelegd.</p> <p>De projectgroep kiest voor een scenario waarin de betrokken beleidsmedewerkers en controllers elkaar in 2009 regelmatig (bijvoorbeeld ieder kwartaal) ontmoeten. Zij bespreken bijvoorbeeld de manier waarop zij met de inzet van hun budgetten elkaars doelstellingen kunnen versterken, hoe eventuele overschotten kunnen worden ingezet en wat dit betekent voor de uitvoering en de verantwoording.</p> <p>Dit overleg zal moeten uitgroeien tot een afstemmingsoverleg. Vanaf 2010 is het immers belangrijk om de prestaties zodanig te plannen, dat dit geen problemen oplevert voor de hoogte van het budget twee jaar later. Uiteindelijk zal het vrijwel onvermijdelijk zijn dat het afstemmingsoverleg voorafgaand aan een nieuw jaar de prioriteiten voor de inzet van het geïntegreerde budget voorstelt.</p> <p>Deze manier van werken zal in de loop van 2009 of 2010 uitwijzen of het praktisch is te werken met drie budgethouders, of dat er andere organisatorische maatregelen nodig zijn.</p>

¹ Duaal = educatietraject of inburgeringstraject met praktijkdeel (stage of werk). Gecombineerd = educatietraject of inburgeringstraject met re-integratiecomponent. Geïntegreerd = reguliere opleiding (bijvoorbeeld mbo) met participatiecomponent.

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Beleid	<p>Er zijn drie aparte beleidsvisies voor re-integratie, inburgering en educatie. De visie op participatie geeft aan hoe deze samenhangen, maar legt weinig tot geen inhoudelijke doelen voor de drie terreinen vast. De beleidsverantwoordelijkheid ligt bij de afzonderlijke sectoren.</p> <p><i>Voor re-integratie en inburgering zijn er beleidsvisies, maar voor educatie moet deze nog worden opgesteld. De visie op participatie is nog in ontwikkeling. Voor de scheiding in beleidsverantwoordelijkheid hoeft niets geregeld te worden, dit is de huidige praktijk.</i></p>	<p>De visie op participatie legt de basis voor het beleid voor re-integratie, inburgering en educatie vanaf 2010. De drie beleidsvisies worden hierop (al dan niet op natuurlijke herijkingsmomenten) aangepast en zijn een onlosmakelijk onderdeel van de visie. Overigens zijn ook (delen) van andere beleidsterreinen hierin betrokken (Wmo, onderwijs, jeugd, sport, integratie, Wsw, enzovoort).</p> <p><i>Dit vraagt om een goede inbreng van de huidige drie beleidsterreinen bij het opstellen van de visie en een goede herkenning, zonder dat het een te algemene visie wordt. Verder is het belangrijk dat degenen die nu bij de drie beleidsterreinen betrokken zijn, integraal naar vraagstukken kunnen kijken en boven hun eigen beleidsterrein kunnen uitstijgen.</i></p>	<p>De projectgroep ziet voordelen in een overkoepelende visie, maar wil het wiel niet opnieuw uitvinden voor de betrokken beleidsterreinen. Een visie die alleen doelstelling aan elkaar verbindt, brengt echter wel het risico met zich mee dat de visie een (geduldige) papieren tijger wordt. Het is een uitdaging om de visie zodanig te formuleren dat de deelterreinen erin passen, zonder dat de formulering globaal, abstract, nietszeggend of allesomvattend wordt. Het is aan alle betrokkenen om dit in de gaten te houden.</p> <p>Om de visie concreet en resultaatgericht te maken, vindt de projectgroep het belangrijk het beleid en het (geïntegreerde) budget expliciet aan elkaar te koppelen. Met andere woorden: jaarlijks wordt bezien (of angescherpt) wat de omvang is het van het Participatiebudget, welke prioriteiten in de visie zijn gesteld en wat dit betekent voor de inzet van het budget (hoeveel geld voor welke doelen en doelgroepen).</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Regelgeving	<p>De verordeningen en beleidsregels voor re-integratie en inburgering zijn niet strijdig met de Wet participatiebudget.</p> <p><i>Hiervoor is het nodig de verordeningen voor 1 januari 2009 te checken op eventuele strijdigheden. Overigens is er voor educatie geen verordening, dus deze kan niet strijdig zijn met de wettelijke bepalingen.</i></p>	<p>Er is één participatieverordening met bijbehorende beleidsregels, waarvan de (wettelijk verplichte) verordeningen voor inburgering en re-integratie een onderdeel zijn. De verordening regelt wie, wanneer, waarom, op welke manier in aanmerking komt voor een participatievoorziening.</p> <p><i>Hiervoor moeten een nieuwe verordening en nieuwe beleidsregels worden opgezet, waarin ook educatie wordt opgenomen. Dit vraagt om een visie op de inzet van educatie (al dan niet in de participatievisie). Verder moet een jurist de juridische consequenties onderzoeken.</i></p>	<p>De projectgroep onderschrijft de keuze van Zaanstad voor beknopte verordeningen, met uitgebreidere uitwerking in beleidsregels. Binnen dat streven past het niet om een nieuwe, geïntegreerde verordening op te stellen.</p> <p>Na bestudering van de verschillende verordeningen rondom werk, inkomen en inburgering, blijkt dat deze vrijwel nergens strijdig zijn met de Wet participatiebudget. Alleen de Re-integratieverordening moet een kleine wijziging ondergaan in verband met de vernummering van een wetsartikel. Dit neemt de afdeling Bedrijfsvoering en Beleid van de sector Werk en Inkomen mee in haar beleidsplanning voor 2009.</p> <p>Of een verordening nodig is voor educatie, hangt af van de visie op participatie. Als daaruit voortkomt dat de gemeente individuele educatietrajecten gaat inkopen, moet waarschijnlijk een verordening worden opgesteld. Dit moet tegen die tijd worden bekeken.</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Sturing, verantwoording en ICT	<p>De Dienst Publiek zorgt ervoor dat zij de relevante verantwoordings- en monitoringinformatie op het gebied van inburgering en re-integratie genereert. De Dienst Wijken doet hetzelfde voor educatie. In beide diensten is een medewerker hiervoor verantwoordelijk, zij zorgen er samen voor dat het geïntegreerd in de jaarrekening wordt opgenomen. Deze afstemming is nodig omdat de doelgroepen 'door elkaar heenlopen' en het gevaar van dubbeltelling groot is.</p> <p><i>Deze manier van werken is gelijk aan de huidige praktijk, maar de indicatoren voor de afrekening en verantwoording veranderen per 1 januari 2010. Een werkgroepje gaat vanaf november 2008 kijken naar de benodigde informatie en de manier waarop die kan worden gegenereerd. Deze mensen kunnen er vervolgens voor zorgen dat alle betrokkenen tijdig op de hoogte zijn van de nieuwe verantwoordings- en afrekenregels.</i></p> <p><i>De verantwoording voor Educatie wordt omvangrijker. Vanaf 1 januari 2010 moet geregistreerd worden welke opleiding door welke persoon is gevolgd. Over de registratie en aanlevering van deze gegevens moet de gemeente afspraken maken met het ROC.</i></p> <p><i>In het contract voor 2009 wordt opgenomen dat de gemeente in samenspraak met het ROC een transitietraject start om te komen tot een gewijzigde opzet van verantwoording die voldoet aan de eisen opgenomen in de Wet participatiebudget.</i></p>	<p>Er is één klantvolgsysteem, waarin alle klanten met een inburgerings-, re-integratie-, educatie-, of andere participatievoorziening wordt opgenomen. Aan dit klantvolgsysteem is een managementinformatiesysteem gekoppeld. De betrokken afdelingshoofden overleggen periodiek over de stand van zaken en sturen waar nodig bij.</p> <p><i>Deze manier van werken geldt al wel voor re-integratie en inburgering, maar niet voor educatie. De gemeente kan ervoor kiezen om educatieklanten tijdens of na afloop van hun opleiding te registreren. Een andere optie is een centrale intake bij de gemeente (zie verderop onder 'organisatie'), waarbij alle klanten vroegtijdig in het systeem worden opgenomen. Dit zijn ingrijpende beslissingen voor de langere termijn, die het management van de sectoren zouden moeten nemen.</i></p> <p>Naast de wettelijk verplichte indicatoren, kan de gemeente op basis van de participatievisie extra indicatoren benoemen, voor de monitoring door de gemeenteraad.</p> <p>De gemeente overlegt vroegtijdig met de accountant over de interpretatie van de verschillende regels in de wet en de grenzen van de verantwoording.</p>	<p>De projectgroep stelt voor om de sobere variant direct uit te voeren. De verantwoording moet immers tijdig en juist kunnen worden uitgevoerd.</p> <p>Voor een eventuele keuze voor de uitgebreide variant is het nog te vroeg. De (uitwerking van de) visie op participatie moet immers belangrijke knopen doorhakken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verwoording van de visie, ambities en doelstellingen bepaalt welke indicatoren de gemeente wil monitoren om de voortgang van de realisatie in de gaten te houden - een eventuele keuze voor meer gemeentelijke sturing op educatietrajecten brengt de behoefte aan (meer) registratie van klanten met zich mee. <p>Het overleg met de accountant kan al wel in 2009 worden gestart. Dit overleg zou gezamenlijk moeten worden gevoerd door medewerkers van de dienst Publiek en de dienst Wijken.</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Organisatie	<p>De sector Werk en Inkomen voert de inburgerings- en re-integratievoorzieningen uit (en besteedt deze waar nodig uit aan re-integratiebureaus en andere aanbieders). Samen bedragen deze ongeveer 88% van het budget. De sector Maatschappelijke Ontwikkeling organiseert met het educatiedeel van het budget de educatievoorzieningen (en besteedt deze uit aan het ROC). De betrokken afdelingshoofden, beleidsmedewerkers en planning & controlmedewerkers overleggen geregeld over de stand van zaken van het budget en de uitvoering. Eén van hen wordt aangewezen als 'linking pin', die de afstemming coördineert.</p> <p><i>Nieuw ten opzichte van de huidige manier van werken is het geregelde en georganiseerde overleg tussen de betrokken afdelingen. Dit overleg is wel belangrijk, om het mogelijk te maken gecombineerde voorzieningen aan te bieden, de verantwoordingsinformatie op elkaar af te stemmen en eventueel te schuiven met budgetten.</i></p> <p><i>De controllers, de consultants van de betrokken teams en de contactpersonen bij de uitvoerders zullen geïnformeerd moeten worden over de (nieuwe) mogelijkheden die het Participatiebudget biedt (eenmalig, of bijvoorbeeld via een productenboek). Als er budget over is, hebben zij immers meer soorten trajecten om in te zetten voor hun klanten.</i></p>	<p>Er is één afdeling (bijvoorbeeld gekoppeld aan het werkloket van de gemeente en de fusieorganisatie UWV-CWI (het Werkbedrijf)) die alle participatievoorzieningen organiseert. Consultants van deze afdeling kunnen klanten een breed scala (op maat) aanbieden. Het beleid voor deze afdeling hoeft op zicht niet binnen diezelfde afdeling te worden gemaakt, zolang er maar goede contacten zijn met alle betrokken beleidsafdelingen.</p> <p>De planning & control wordt eveneens op een plek gecentreerd.</p> <p>Het beleid voor participatie is van nature breed en daardoor niet toe te wijzen aan een centrale plek in de organisatie. De betrokken beleidsmedewerkers uit de verschillende sectoren en diensten overleggen intensief over de prioriteiten en de uitvoering.</p> <p><i>Dit is v.w.b. de uitvoering en de planning & control een wezenlijk andere manier van organiseren dan nu het geval is. Het vraagt nogal wat van de consultants en beleidsmedewerkers. Een groot voordeel is dat de uitvoering op één plek plaatsvindt, wat flexibiliteit en snel inspelen op ontwikkelingen met zich meebrengt. Er is echter geen budget voor een dergelijke integratie en ook een geïntegreerde afdeling zal nog veel moeten afstemmen met andere organisatieonderdelen.</i></p>	<p>De projectgroep heeft voor dit onderwerp de voorkeur voor een groeimodel, maar niet noodzakelijkerwijs naar de meest uitgebreide variant. De (uitwerking van) de visie op participatie moet de basis gaan vormen voor de manier waarop de uitvoering wordt georganiseerd. Een belangrijke discussie die op basis daarvan moet worden gevoerd is of er twee 'groepen' beleidsmedewerkers, controllers en uitvoerders naast elkaar gaan bestaan, of dat deze taken worden 'vervlochten'.</p> <p>Dat neemt niet weg dat er nu al wel iets moet gebeuren in de organisatie. Hiervoor is onder 'financiën' al aangegeven dat de projectgroep kiest voor een scenario waarin de betrokken (beleids)medewerkers elkaar ontmoeten, hun beleid afstemmen en uiteindelijk gezamenlijk de prioriteiten stellen.</p> <p>De projectgroep vindt het belangrijk dat de consultants op korte termijn worden ingelicht over het Participatiebudget en de voorzieningen die daarin passen. Dit maakt het mogelijk dat de consultants (nog meer) maatwerk kunnen aanbieden aan cliënten.</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Samenwerking	<p>Zaanstad licht de buurgemeenten Oostzaan en Wormerland in over haar voorgenomen invulling van het Participatiebudget. Oostzaan en Wormerland ontvangen (wettelijk verplicht) ieder hun eigen budget en verantwoorden zelf hun bestedingen. Zaanstad voert de participatievoorzieningen voor deze gemeenten uit en stuurt facturen naar de beide gemeenten.</p> <p><i>Dit is de huidige manier van werken, hiervoor hoeft weinig geregeld te worden. De contracten met Oostzaan en Wormerland moeten wel worden aangepast.</i></p>	<p>Zaanstad overlegt met Oostzaan en Wormerland over de manier waarop deze gemeenten hun Participatiebudget willen vormgeven. Wanneer dit aansluit bij de methode van Zaanstad, spreken de gemeenten een samenwerking af (op z'n minst via een dienstverleningsovereenkomst), waarin wordt afgesproken of de gemeenten hun budgetten overdragen, of dat Zaanstad een deel van haar budget inzet voor inwoners uit Oostzaan en Wormerland.</p> <p><i>Dit vraagt een nauwe afstemming met Oostzaan en Wormerland en aanpassing van de contracten.</i></p>	<p>De projectgroep stelt voor om op korte termijn het gesprek aan te gaan met Oostzaan en Wormerland. Afhankelijk van de insteek van die gemeenten kunnen vervolgens de contracten worden aangepast.</p> <p>Belangrijk is om te bedenken dat Oostzaan en Wormerland al in 2009 volledig overgaan op de Wet participatiebudget. Voor de taken die Zaanstad voor hen uitvoert, zal dus Zaanstad ook al de nieuwe werkwijze van (in ieder geval) verantwoord moeten hanteren.</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
Inkoop en uitbesteding	<p>De financiering op basis van prestatie-indicatoren (voor inburgering en educatie) vraagt om een goede regie op uitvoerende partijen. In de contracten met aanbieders wordt vastgelegd welke gegevens zij op welk moment moeten aanleveren. Omdat er voor de gemeente sancties staan op het niet (tijdig) aanleveren van haar gegevens, kan de gemeente ook sancties opleggen aan haar uitvoerders als die niet tijdig hun informatie aanleveren.</p> <p><i>De contactpersonen bij de uitvoerders zullen geïnformeerd moeten worden over de manier waarop Zaanstad het Participatiebudget gaat inzetten. In het contract met het ROC moet worden opgenomen dat de gedwongen winkelnering ophoudt per 1 januari 2011. Verder moet de gemeente met alle uitvoerders in de loop van 2009 gaan nadenken over de gegevens die zij uitwisselen en de manier waarop dit moet gebeuren. De gemeente versterkt hiermee haar opdrachtgeverspositie, terwijl de uitvoerders hun opdrachtnemersrol goed moeten invullen.</i></p>	<p>Niet alleen voor inburgering en re-integratie, ook voor educatie koopt de gemeente gericht trajecten in bij aanbieders (het eerste jaar is de aanbieder voor educatie het ROC).</p> <p><i>Dit is een wezenlijke verandering ten opzichte van de huidige manier van werken.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. De gemeente zal in haar (participatie)visie goed moeten vastleggen welke educatiedoelstellingen zij heeft en welke doelgroepen daarbij prioriteit hebben</i> <i>2. De intake van deze doelgroepen moet worden georganiseerd (in eigen huis, uitbesteed aan het opleidingsinstituut of uitbesteed aan een derde partij)</i> <i>3. Het ROC moet zich ontwikkelen tot een concurrerende marktpartij.</i> <p><i>Dit is een ontwikkeling in de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer die de gemeente en het ROC samen zouden moeten doormaken.</i></p>	<p>De projectgroep stelt voor dat de huidige manier van inkopen van inburgerings- en re-integratievoorzieningen past bij de uitgangspunten van de Wet participatiebudget. Hooguit kan hier nog gekeken worden naar het versterken van de sturing en het opdrachtgeverschap, gezien de grote verscheidenheid in contracten en uitvoeringsafspraken.</p> <p>Of de gemeente ook individuele educatievoorzieningen gaat inkopen, hangt zoals eerder gezegd af van de (uitwerking van de) visie op participatie.</p> <p>De projectgroep stelt voor dat de inkoop van de drie beleidsonderdelen wordt gestroomlijnd. Het is belangrijk dat één persoon zicht heeft op alle contracten, om dubbelingen en omissies te voorkomen. Daarnaast is het belangrijk dat degenen die verantwoordelijk zijn voor de inkoop regelmatig (bijvoorbeeld ieder kwartaal) gezamenlijk evalueren hoe het staat met de contracten. Ook de beoordeling van het aanbod kan daarin worden betrokken.</p> <p>De projectgroep vindt het belangrijk dat de gemeente snel start met het versterken van de opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie met het ROC. Niet alleen moet de wederzijdse informatievoorziening worden afgesproken, ook moet al in 2009 worden geanticipeerd op de vrije markt die in 2011 zal gaan ontstaan. Het nu in ontwikkeling zijnde contract voor 2009 is hiervoor de eerste gelegenheid.</p>

Onderwerp	Sobere variant	Uitgebreide variant	Voorstel van de projectgroep
(Keten)partners	<p>De gemeente brengt de partijen met wie zij te maken heeft voor inburgering, educatie en re-integratie (uitvoerders, welzijnsinstellingen, zelforganisaties, cliëntenraden, enzovoort) op de hoogte van de manier waarop Zaanstad het Participatiebudget gaat uitvoeren.</p> <p><i>Dit kan in de reguliere overleggen die de gemeente met deze partners heeft. De gemeente geeft hierin uitleg over het Participatiebudget en de (eventuele) gevolgen daarvan voor de betrokken partijen en doelgroepen.</i></p>	<p>De gemeente geeft de partijen met wie zij te maken heeft voor inburgering, educatie en re-integratie (uitvoerders, welzijnsinstellingen, zelforganisaties, cliëntenraden, enzovoort) nadrukkelijk een eigen rol in het uitvoeren van de visie op participatie. Alle partijen zijn ervan doordrongen dat zij een deel zijn van de keten die inwoners van Zaanstad beter laat participeren.</p> <p><i>Dit kan alleen als deze partijen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>nauw betrokken zijn bij het opstellen van de visie</i> - <i>elkaar goed kennen (weten wat ieders rol en mogelijkheden zijn).</i> <p><i>De gemeente heeft hierin een belangrijke regisserende rol. Zij brengt de partijen regelmatig bijeen, spreekt hen aan op hun verantwoordelijkheden en laat zichzelf ook aanspreken op haar eigen verantwoordelijkheden.</i></p>	<p>De projectgroep vindt dat de gemeente een regierol zou moeten hebben bij de uitvoering van de Wet participatiebudget. Daarbij hoort regelmatig overleg met ketenpartners op het gebied van inburgering, educatie en re-integratie.</p> <p>Het lijkt de projectgroep niet nodig om een apart participatieoverleg te starten. Er zijn op de drie beleidsterreinen al (min of meer) gestructureerde ketenoverleggen met het management en/of beleidsmedewerkers. Zolang deze functionarissen het gedachtegoed van de Wet participatiebudget hanteren en regelmatig ook onderling overleggen (zie de voorstellen hierboven), kan de gemeente beleid en uitvoering prima aan elkaar verbinden en tijdig inspelen op actuele ontwikkelingen.</p>